

1^e Programmarapportage **2023**

"Aandacht geven loont"

Maasgouw, 16 mei 2023; versie 03

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	3
2. Totaaloverzicht financiële bijstellingen 1 ^e Prorap 2023.....	5
3. Programma's	6
3.1 ALGEMEEN BESTUUR EN BEDRIJFSVOERING.....	6
3.2 DIENSTVERLENING.....	7
3.3 SOCIAAL DOMEIN	8
3.4 BEHEER OPENBARE RUIMTE, INFRA EN VASTGOED	10
3.5 LEEFOMGEVING, WONEN EN ECONOMIE	11
4. Financiële overzichten	14
4.1 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	15
4.2 OVERHEAD.....	17
5. Paragrafen	19
5.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING.....	19
5.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN.....	20
5.3 VERBONDEN PARTIJEN	24
5.4 CRISIS OEKRAÏNE	25
6. Overzicht bij te stellen kredieten	26

1. Samenvatting

Aanbieding

Hierbij bieden wij u de 1^e Programmarapportage over 2023 aan. In deze afwijkingenrapportage vindt u de voortgang per programma, afgezet tegen de planning van hetgeen we willen bereiken in de programmabegroting 2023. Bij deze Prorap is ook de begrotingsbijstelling bijgevoegd die voortvloeit uit de financiële bijstellingen. In afwijking van voorgaande Proraps is er i.v.m. tijdsdruk als gevolg van de werkzaamheden i.h.k.v. heroverweging beleid geen voortgangsrapportage projecten opgenomen. Bij de 2e Prorap wordt deze voortgangsrapportage wel toegevoegd.

De peildatum voor de rapportage is **1 mei 2023**. Financiële bijstellingen beneden € 25.000, of die budgettair neutraal verlopen, zijn alleen toegelicht indien dat inhoudelijk gewenst is.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat er alleen (voortgangs-)rapportage plaatsvindt over afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2023. Er vindt, op een enkele uitzondering na, géén rapportage plaats als activiteiten verlopen conform planning, er op dit moment geen afwijkingen zijn te verwachten met betrekking tot hetgeen we willen bereiken en/of we binnen de gestelde (financiële) kaders blijven.

De financiële bijstellingen in deze Prorap geven een tussenresultaat aan over 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026 van:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Post onvoorzien structureel per 18 april 2023	-57.300	1.808.400	3.015.600	-341.600
Mutaties 1e Programmarapportage 2023	-173.000	-1.174.600	-1.180.600	-1.201.500
Totaal generaal onvoorzien structureel	-230.300	633.800	1.835.000	-1.543.100

Overzicht van majeure financiële bijstellingen in deze Prorap:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Indexering Wel.kom en Stichting Menswel Beheer Maasgouw	-156.000	-128.000	-128.000	-128.000
CAO 2023 en premiemutatie	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
Verwerking raadsvoorstellen verbonden partijen	-505.300	-834.200	-986.900	-1.008.900
Extra dividenduitkering 2023 a.g.v. de verkoop van een dochteronderneming van Enexis (Fudura) en bijstelling dividend Enexis 2024 e.v. jaren.	675.400	-264.300	-113.700	-133.700
Wijziging prognose OZB	310.000	310.000	310.000	310.000

In deze Prorap is er sprake van *negatieve* bijstellingen door prijsstijgingen (indexeringen). De financiële context op (middel-)lange termijn is nog steeds onduidelijk door de onzekerheid en onvoorspelbaarheid als gevolg van de oorlogssituatie in Oekraïne. Schaarste aan energie en grondstoffen hebben geleid tot hogere prijzen. Inmiddels zijn er vanuit de verschillende sectoren ook hogere looneisen ingewilligd, die via de loon-prijsspiraal leiden een prijsopdrijvend effect. Daar waar we direct worden geconfronteerd met hogere prijzen of contractbijstellingen wordt voorgesteld de (ontoereikende) budgetten bij te stellen. Het is nog onduidelijk in hoeverre het einde

van de prijsstijgingen in zicht zijn en daarmee ook niet of er in de 2^e Prorap 2023 nogmaals een bijstelling noodzakelijk is. Dit zal met name afhankelijk zijn van hoe de situatie in Oekraïne en de economie zich zal ontwikkelen.

In tegenstelling tot voorgaande jaren is er in deze Prorap de meerjarenbegroting van de verbonden partijen op basis van de begroting 2024, en verdere jaren, verwerkt om zo een actuelere financiële doorkijk te krijgen.

Er zijn daarnaast ook een aantal *positieve* bijstellingen in deze Prorap. Het grootste bedrag heeft echter een incidenteel karakter (extra dividenduitkering a.g.v. de verkoop van een dochteronderneming van Enexis (Fudura)).

Normaliter vindt, op basis van de huidige bekostigingssystematiek, loon- en prijscompensatie door het Rijk plaats via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Echter, ook op Rijksniveau zijn er hogere kosten van defensie (Oekraïne), infrastructuur (hogere prijzen) en duurzaamheid (klimaatdoelstellingen). Daarmee ligt er voor het Rijk ook een (bezuinigings-)opgave om tot een sluitende begroting te komen. Hierdoor is op dit moment nog niet duidelijk in welke mate loon- en prijscompensatie zal plaatsvinden en heeft dus ook geen bijstelling in deze Prorap plaatsgevonden. Dat er prijscompensatie plaats zal vinden via de algemene uitkering is bekend, echter is er nog onvoldoende duidelijkheid over de hoogte daarvan. Meer duidelijkheid hierover wordt verwacht in de Meicirculaire 2023 (verwachte publicatiedatum eind mei 2023). De meest actuele doorkijk van de ontwikkeling van de financiële positie (inclusief de resultaten uit deze Prorap én de Meicirculaire 2023) zullen wij verwerken in de Kadernota 2024.

Procedure

De 1e Programmarapportage 2023 zal in de raadsvergadering van 11 juli 2023 worden behandeld. Behandeling in de commissievergadering is gepland op 27 juni 2023.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders,

De burgemeester
S.H.M. Strous

De secretaris
C.M. Keersmaekers

2. Totaaloverzicht financiële bijstellingen 1^e Prorap 2023

Programma	Omschrijving	2023	2024	2025	2026
1	Programma Algemeen bestuur en bedrijfsvoering	-213.700	-346.400	-346.400	-346.400
2	Programma Dienstverlening	-34.000	-9.800	-9.800	-9.800
3	Programma Sociaal Domein	-371.200	-306.800	-475.100	-494.600
4	Programma Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed	-16.700	-36.600	-36.600	-36.600
5	Programma Leefomgeving, wonen en economie	-103.700	-366.700	-363.800	-363.800
6	Programma Gebiedsontwikkelingen	-	-	-	-
7	Programma Algemene dekkingsmiddelen	986.800	48.100	194.800	193.400
8	Programma Overhead	-420.500	-156.400	-143.700	-143.700
	Totaal generaal	-173.000	-1.174.600	-1.180.600	-1.201.500

3. Programma's

3.1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering

Samenwerking Midden- Limburg (SML) 1 euro bijdrage proceskosten	Incidenteel nadeel 2023 € 24.000
--	---

Tijdens de vergadering van 20 juli 2022 van het Netwerkberaad SML is stilgestaan bij het proces van de Investeringsagenda Midden-Limburg. Vastgesteld is dat we met de opgeleverde agenda een goede basis hebben gelegd voor het vervolg van de samenwerking. Een basis bovendien die kansrijk is als propositie richting provincie, rijk en anderen voor het verwerven van steun.

De focus is nu gevestigd op het realiseren van een Regio Deal voor Midden-Limburg. Daarnaast worden mogelijkheden in het kader van andere subsidiebronnen onderzocht. In het Netwerkberaad zijn afspraken gemaakt over het proces dat daarvoor moet worden doorlopen. De door de gemeenten voor 2022 voor dit doel beschikbaar gestelde middelen (€ 1 per inwoner) worden daarvoor ingezet. Het ligt in de lijn dat ook in 2023 procescapaciteit nodig zal zijn om de ingezette koers voort te zetten. We zetten in eerste instantie in op het verkrijgen van een Regio Deal. Na een positieve instemming voor een Regio Deal in Midden-Limburg, mogen we in 2023 samen aan de slag om de Deal samen met de Ministeries definitief in te vullen. Daarnaast willen we de komende periode ook andere financieringsmogelijkheden aanvragen om projecten uit onze investeringsagenda te kunnen realiseren.

Tegen deze achtergrond is in het Netwerkberaad afgesproken dat de gemeenten zullen worden gevraagd om bij de voorbereiding van de gemeentebegroting voor 2023 rekening te houden met opnieuw een bijdrage van € 1 per inwoner. De reservering van 24.000 euro is per abuis niet opgenomen in de begroting van 2023.

Veiligheidsregio Limburg- Noord (VRLN)	structureel nadeel 2023 € 195.300
	structureel nadeel vanaf 2024 € 355.000

Zie de toelichting in paragraaf 5.3 Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Begrotingswijziging 2023-1 VRLN	-195.300	-355.000	-355.000	-355.000
Verschillen < 25.000				
1euro budget Regiodeal SML2023	-24.000	-	-	-
Overig	5.600	8.600	8.600	8.600
Budgettair neutraal				
Totaal generaal	-213.700	-346.400	-346.400	-346.400

3.2 Dienstverlening

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Verschillen < 25.000				
Bijstelling budget verkiezingen ivm dubbele verkiezingen	-24.200	-	-	-
Overig	-9.800	-9.800	-9.800	-9.800
Budgettair neutraal				
Totaal generaal	-34.000	-9.800	-9.800	-9.800

3.3 Sociaal domein

Subsidieverleningsbeschikking en huurovereenkomst Stichting Menswel Beheer Maasgouw	incidenteel nadeel 2023 € 27.900 structureel nadeel vanaf 2023 € 84.100
--	--

Door de Stichting Menswel Beheer Maasgouw is een begroting 2023 ingediend. Deze begroting heeft een uitzonderlijk karakter omdat deze begroting is geïndexeerd met een prijsindex van 12% en er rekening is gehouden met een zeer forse stijging van de energiekosten.

Ten aanzien van onze eigen begroting hebben we al rekening gehouden met een hogere bijdrage aan energiekosten met € 137.000 voor Menswel. Het tekort op de begroting 2023 van Menswel is € 165.800.

Om onze bijdrage aan Menswel voor het jaar 2023 volledig af te dekken is er een bedrag van € 112.000 aanvullend nodig.

Bovenstaande is opgenomen in het collegevoorstel (Z/23/029888) om te komen tot een nieuwe subsidieverleningsbeschikking en huurovereenkomst.

Wel.kom jaarlijkse indexering lumpsum	structureel nadeel vanaf 2023 € 43.900
--	---

In 2022 heeft de gemeente een inkoopovereenkomst gesloten met Wel.kom voor een brede welzijnsopdracht. In deze overeenkomst is afgesproken dat de inkoop som jaarlijks zal worden bijgesteld op grond van de OVA-index.

Voor 2023 (en verder) resulteert dit in een structureel nadeel van € 43.834.

Ondersteuning beheer- en exploitatievraagstukken gemeenschapsaccommodaties	incidenteel nadeel € 80.400
---	------------------------------------

Het College heeft besloten om opdracht te verstrekken voor het verrichten van werkzaamheden ten behoeve van het beheer en de exploitatie van (toekomstige) gemeenschapsaccommodaties.

Daarnaast is er opdracht gegeven voor het maken van een analyse van het maatschappelijk vastgoed in relatie tot de bezuinigingstaakstelling vanaf het jaar 2026 en verder. Om een goed inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden tot bezuinigingen binnen het maatschappelijk vastgoed, is een blauwdruk gewenst van het volledige maatschappelijk vastgoed.

De raad is hierover geïnformeerd via een RIB, D/23/104390.

GR MER Sociaal Domein	structureel nadeel 2023 € 80.400 structureel nadeel 2024 € 150.300 structureel nadeel vanaf 2025 € 152.000
------------------------------	---

Zie de toelichting in paragraaf 5.3 Verbonden partijen.

Omnibuzz	structureel nadeel 2023 € 16.400 structureel nadeel 2024 € 26.000 structureel nadeel 2025 € 40.300 structureel nadeel 2026 € 53.500
-----------------	--

Zie de toelichting in paragraaf 5.3 Verbonden partijen.

Westrom	structureel nadeel/ voordeel 2023 € 0 structureel voordeel 2024 € 5.500 structureel nadeel 2025 € 146.800 structureel nadeel 2026 € 155.600
----------------	--

Zie de toelichting in paragraaf 5.3 Verbonden partijen.

Zie de toelichting in paragraaf 5.4 Crisis Oekraïne.

Processen en projecten die doorlopen in 2023	
Proces/Project	Status/ fase in april 2023
Verenigingsaccommodatie Wessem	In uitvoering

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Menswel bijstelling budget	-112.000	-84.100	-84.100	-84.100
Wel.kom jaarlijkse indexering lumpsum	-43.900	-43.900	-43.900	-43.900
Advies gemeenschapsaccommodaties	-80.400	-	-	-
GR MER SD Begrotingswijziging 2023-2 en 2024	-80.400	-150.300	-152.000	-152.000
Bijdrage aan GR Omnibuzz begrotingswijziging 2023	-16.400	-26.000	-40.300	-53.500
Westrom	-	5.500	-146.800	-155.600
Verschillen < 25.000				
Bemoeizorg preventie OGGZ	16.300	16.300	16.300	16.300
Bijdragen OGGZ	12.600	12.600	12.600	12.600
Voetbal Linne / herstelwerkzaamheden kunstgras (zie toelichting paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen)	-18.600	-	-	-
Overig	-48.400	-36.900	-36.900	-34.400
Budgettair neutraal				
Vluchtelingen noodtoestand Oekraïne/ zie paragraaf Crisis Oekraïne (beleidstekst)	-	-	-	-
Totaal generaal	-371.200	-306.800	-475.100	-494.600

3.4 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed

Maaien bermen en watergangen

structureel nadeel € 16.700

Het maaien van de bermen en watergangen is vastgelegd in het bestek 'Maaien bermen en watergangen'. Vanaf 1 januari 2023 mag de aannemer de eenheidsprijzen indexeren conform het bestek. De indexering voor 2023 bedraagt 9,59%.

Om de maaierwerkzaamheden conform het bestek te bekostigen, dient het budget voor deze maaierwerkzaamheden structureel met 10% verhoogd te worden. De meerkosten bedragen € 16.700 per jaar.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Verschillen < 25.000				
Maaien bermen	-16.700	-16.700	-16.700	-16.700
Reconstructie Oude kern Stevensweert fase 1 wegen / afschrijving	-	-15.900	-15.900	-15.900
Overig	-	-4.000	-4.000	-4.000
Budgettair neutraal				
Totaal generaal	-16.700	-36.600	-36.600	-36.600

3.5 Leefomgeving, wonen en economie

Inzet PIM Zuid volledig beheer woonwagenlocaties en standplaatsen	structureel nadeel 2023 € 15.000 structureel nadeel vanaf 2024 € 28.000
--	--

Op 4-4-2023 heeft het college besloten om de opdracht te verstrekken aan Partner in Maatwerk (PIM Zuid) voor het verrichten van de werkzaamheden (financieel, administratief, sociaal en technisch) in verband met het beheer van de woonwagenstandplaatsen en huurwoonwagens in eigendom van de gemeente. (Z/23/031972; D/23/099830)

Dit collegevoorstel omschrijft een beter passende aanpak en oplossing voor deze situatie, waarbij er wel voldoende aandacht is voor strategisch beleid, en er beter wordt voldaan aan onze wettelijke verplichting als verhuurder. Ook kan er concreter worden toegewerkt naar de overdracht van woonwagenlocaties en het geven van een impuls aan het proces van uitbreiding, waarbij we als gemeente verantwoordelijk zijn om het aantal standplaatsen in overeenstemming te brengen met de behoefte aan standplaatsen.

Het contract met PIM Zuid is voor de duur van 2 jaar, maar de intentie is er om deze indien gewenst te verlengen.

Nationaal Isolatie Programma-gelden	budgettair neutraal
--	----------------------------

De landelijke overheid stelt aan gemeenten middelen beschikbaar vanuit het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) om slecht geïsoleerde koopwoningen te isoleren, vooral van eigenaren in de doelgroep/risicogroep energiearmoede. Hiertoe is een regeling Specifieke uitkering (Spuk) voor gemeenten opgesteld. Het betreft een landelijke aanpak om slecht geïsoleerde woningen (energielabel D, E, F of G) te voorzien van minimaal één isolatiemaatregel (bv. vloer-, gevel-, raam- of dakisolatie). Ten minste 80% van de geïsoleerde woningen moet een WOZ-waarde hebben die onder het gemiddelde voor koopwoningen van de gemeente ligt of die onder de NHG-grens ligt.

Deze gelden waren nog niet voorzien in de Programmabegroting 2023 en zijn inmiddels aangevraagd bij het Rijk. (De aanvraagperiode is maart 2023 tot en met oktober 2023).

De bedragen die genoemd worden voor 2023 en 2024 kunnen in 2023 al worden aangevraagd. Het Ministerie van BZK heeft in december 2022 het maximum aantal woningen per gemeente en bijbehorende bedragen aangekondigd. In een kamerbrief van 17 maart 2023 heeft minister De Jonge echter aangekondigd dat er middelen naar voren zullen worden gehaald, waardoor gemeenten aanspraak kunnen maken op meer gelden. Het precieze bedrag en het maximum aantal woningen is echter nog niet officieel bekendgemaakt. Voor Maasgouw gaat het in de 1e tranche (2023/2024) oorspronkelijk om circa 386 woningen en een bedrag van € 564.159 (totaal van 2023 en 2024). Op basis van de kamerbrief waarin deze versnelling wordt aangekondigd, verwachten we dat het aantal woningen en het bedrag waarvoor een aanvraag bij het Rijk kan worden gedaan, hoger zal zijn. We gaan in deze Prorap uit van de nu bekende middelen. Uiterlijk eind 2026/2027 dienen deze bedragen te zijn besteed.

Het stimuleren van het isoleren van woningen wordt uitgevoerd met de daarvoor door het Rijk ter beschikking gestelde gelden. De gelden die niet zijn besteed aan het einde van de termijn, dienen te worden terugbetaald aan het Rijk.

Belangrijke disclaimer is dat de Wet Natuurbescherming bij het isoleren van woningen van toepassing is. Vanuit deze wetgeving is er onderzoek nodig naar beschermde diersoorten, zoals vleermuizen en gierwaluwen op locatie, voordat er geïsoleerd wordt. Daarvoor is er ofwel individueel woningonderzoek, ofwel een (Pre-) Soorten Management Plan (SMP) nodig. Echter bestaan er tijd-, uitvoerings- en kostentechnisch gezien hierover nog veel onduidelijkheden. Zolang daar geen oplossing voor bestaat, kan nog niet worden begonnen met de uitvoering en uitgave van deze NIP-gelden.

Energietransitie	budgettair neutraal
-------------------------	----------------------------

Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE).

In april 2023 zijn de CDOKE-gelden aangevraagd bij het Rijk. De gemeente heeft taken toebedeeld gekregen op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Met de regeling CDOKE kunnen wij onder andere collega's aannemen en/of externe deskundigen inhuren. Dit kan voor meerdere jaren. Zo krijgen wij de tijd om de interne organisatie te versterken voor het uitvoeren van uw klimaat- en energietaken.

De gelden kunnen worden aangewend voor CO₂-reductie in de volgende sectoren:

- Gebouwde omgeving
- Elektriciteit
- Mobiliteit
- Industrie
- Overig klimaat- en energiebeleid

Minimaal 90% van de gelden moet worden besteed aan organisatiekosten.

Voor precieze besteding van de CDOKE-gelden zal nog een plan van aanpak worden opgesteld en door het MT beoordeeld worden. Het bedrag dat aan het einde van de termijn over is en dus niet besteed, dient te worden terugbetaald aan het Rijk.

Het betreft € 458.609 over 2023, € 462.769 over 2024 en € 466.929 over 2025.

GR MER Omgevingsdienst	structureel nadeel 2023 € 69.800
	structureel nadeel 2024 € 290.400
	structureel nadeel vanaf 2025 € 287.500

Zie de toelichting in paragraaf 5.3 Verbonden partijen.

Reinigingsdienst Maasland	structureel voordeel/ nadeel 2023 € 0
	structureel nadeel vanaf 2024 € 29.400

Zie de toelichting in paragraaf 5.3 Verbonden partijen.

Processen en projecten m.b.t. wonen en volkshuisvesting die doorlopen in 2023	
Proces/Project	Status/ fase in april 2023
Woningbouw Bosserhofsveld Maasbracht	In uitvoering
Woningbouw Europelein Maasbracht	In uitvoering
Woningbouw Sint Anna-terrein Heel	In uitvoering
Woningbouw Linne Zuid-Oost / Linnerpark	In uitvoering
Woningbouw Vml. schoollocatie Ohé en Laak	In uitvoering
Woningbouw Op de Konie Stevensweert	In uitvoering
Woningbouw Krijtenberg Beegden	In uitvoering
Woningbouw Parrenhof Thorn	In uitvoering
Uitbreiding woonwagenstandplaatsen	In uitvoering

Processen en projecten m.b.t. overige projecten die doorlopen in 2023	
Proces/Project	Status/ fase in april 2023
Gebiedsontwikkeling Linne (incl. herontwikkeling locatie supermarkt)	In voorbereiding
Gebiedsontwikkeling Wessem Inclusief terrein Mutsaersstichting)	In voorbereiding
Aanpak parkeerproblematiek centrum Maasbracht (aanpak parkeerproblematiek)	In uitvoering
Begeleiding Deltaplan Maasvallei	In uitvoering
Nautische Boulevard Wessem	In uitvoering
Terrein Edelchemie Panheel	Niet in een projectfase te duiden
Fun Beach Panheel (aanpak parkeerproblematiek)	In uitvoering
Groenimpuls Maasgouw	In uitvoering

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Beheerkosten woonwagens	-15.000	-28.000	-28.000	-28.000
GR MER OD BWN 2023-2 en 2024	-69.800	-290.400	-287.500	-287.500
RD Maasland bijstelling begroting 2024	-	-29.400	-29.400	-29.400
Verschillen < 25.000				
Overig	-18.900	-18.900	-18.900	-18.900
Budgettair neutraal				
Uitvoeringskosten Nationaal Isolatieprogramma (budgettair neutraal)	-	-	-	-
Organisatiekosten voor uitvoering klimaat- en energiesaken (budgettair neutraal)	-	-	-	-
Totaal generaal	-103.700	-366.700	-363.800	-363.800

4. Financiële overzichten

4.1 Algemene dekkingsmiddelen

Deelneming Enexis

incidenteel voordeel 2023 € 675.000
structureel nadeel 2024 € 264.000
structureel nadeel vanaf 2025 € 114.000

Op de aandeelhoudersvergadering van 13 april jl. is besloten om 50% van de reguliere winst uit te keren. Daarnaast heeft in 2022 de verkoop van Fudura plaatsgevonden. Fudura is een gecertificeerd meetbedrijf om energiemeters te beheren en een dochteronderneming van Enexis. Van de eenmalige verkoopopbrengst wordt € 100 miljoen uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Op basis van het resultaat over 2022 bedraagt de totale dividenduitkering (inclusief de verkoop van Fudura) € 193 miljoen, wat neerkomt op €1,29 per aandeel.

Voor Maasgouw (885.600 aandelen) resulteert dit in een dividendopbrengst van € 1.142.400 in 2023. Meerjarig is de verwachting dat de nettowinst zal fluctueren en waarschijnlijk lager zal uitvallen dan de afgelopen jaren (op basis van de meest recente lange termijn financiële doorrekening van Enexis. Voor begrotingsjaar 2024 wordt geadviseerd om een dividend van € 0,23 per aandeel aan te houden en voor de meerjarenraming 2025-2027 een dividend van € 0,40 per aandeel. De Provincie onderschrijft dit advies in de begrotingsbrief 2024. De Maasgouwse meerjarenraming is gebaseerd op een structurele dividendinkomst van afgerond € 0,53 per aandeel (€ 468.000 in totaal).

In onderstaande tabel zijn de bijstellingen weergegeven:

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
Geraamde dividendinkomst o.b.v. prognose	1.143	204	354	354	354
Geraamde dividendinkomst begroting Maasgouw	468	468	468	468	468
Saldo	+675	-264	-114	-114	-114

Deelneming BNG

structureel voordeel vanaf 2023 € 15.900

De nettowinst van de Bank Nederlandse Gemeenten over 2022 bedraagt € 300 miljoen. Over het jaar 2022 is € 139 miljoen beschikbaar voor uitkering van dividend aan aandeelhouders. Dit komt neer op € 2,50 per aandeel. Maasgouw bezit 72.150 aandelen. Dit resulteert in een dividenduitkering van € 180.375. In onze raming is rekening gehouden met structurele dividendinkomsten van € 164.500. In de begrotingsbrief 2024 van de Provincie wordt geadviseerd om de dividenduitkering structureel op € 2,50 te begroten. De structurele positieve bijstelling bedraagt derhalve € 15.875.

Onroerende zaakbelasting (OZB)

structureel voordeel vanaf 2023 € 310.000

De waarde van de Clauscentrale is aanzienlijk toegenomen. Dit resulteert in een toename van de onroerende zaakbelasting (OZB) niet woningen van € 180.000 en een toename van de OZB gebruikers van € 130.000.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Dividend uitkering enexis en verkoop fudura	675.400	-264.300	-113.800	-113.800
OZB	310.000	310.000	310.000	310.000
Verschillen < 25.000				
Dividend BNG uitkeringsjaar 2022	15.900	15.900	15.900	15.900
Bijdrage BsGW	-14.500	-13.500	-17.300	-18.700
Budgettair neutraal				
Totaal generaal	986.800	48.100	194.800	193.400

4.2 Overhead

Project rechtmatigheidsverantwoording Maasgouw

incidenteel nadeel € 88.300

Vanaf 2024 moet het college van B&W een rechtmatigheidsverklaring opnemen (over het verslagjaar 2023) in de jaarrekening. Hiermee wordt de verantwoording afgelegd over de naleving van wetten en regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Bijvoorbeeld over het naleven van de voorwaarden voor subsidies, inkoop- en aanbestedingsbeleid en huur- en pachttopbrengsten.

Het project rechtmatigheidsverantwoording Maasgouw is een complex project. In 2022 is een plan van aanpak geschreven specifiek voor Maasgouw, in 2023 wordt dit plan van aanpak ten uitvoering gebracht. De scope beperkt zich tot de processen en implementatie van de financiële rechtmatigheid **binnen** de gemeente Maasgouw. Daarnaast is er MER-breed overleg geïnitieerd voor afstemming over de voorliggende processen **buiten** onze gemeentelijke organisatie, die leiden tot uitgaven en inkomsten binnen de gemeentelijke exploitatie. Het betreft de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen (BsGW), salarissen, factuurverwerking (MER Bedrijfsvoering), uitkeringen participatie/wmo (MER Sociale Dienst) waboleges (MER Omgevingsdienst). In de MER-brede werkgroep vindt ook onderlinge afstemming plaats over overige aan rechtmatigheid gelieerde aan te passen documenten zoals aan te passen financiële verordeningen (gepland raad oktober 2023) en het interne controleplan en de frauderisico-analyse.

Om het project rechtmatigheidsverantwoording binnen Maasgouw ten uitvoer te brengen, zodat wij kunnen voldoen aan de implementatie van de wet- en regelgeving, is er in 2023 een incidenteel bedrag benodigd van € 88.300.

Bijstelling cao loonkosten personeel

structureel nadeel vanaf 2023 € 160.000

Begin april 2023 is een nieuwe Cao Gemeenten overeengekomen met een looptijd van 2 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Nu de Cao is vastgesteld, kunnen de bij te stellen loonkosten worden berekend.

Dit betreft afgerond een bijstelling in totaal met € 740.000. In de begroting 2023 is reeds meerjarig rekening gehouden met een stelpost voor Cao bijstelling uitgaande van 4%. Afgerond een bedrag van € 400.000. Het te dekken tekort bedraagt € 340.000.

Dit kan worden afgedekt uit een verlaging van de VLP premie ad € 180.000 en een structurele bijstelling in deze prorap met € 160.000.

Bijstelling budget personeel.			%
lagere VPL premies	€	180.000	2,14
In begroting opgenomen	€	400.000	4
1e prorap bijstelling	€	160.000	1,6
Totaal	€	740.000	7,74

GR MER Bedrijfsvoering

structureel nadeel 2023 € 133.400

structureel voordeel 2024 € 16.700

structureel voordeel vanaf 2025 € 29.400

Zie de toelichting in paragraaf 5.3 Verbonden partijen.

GR MER Bestuur en organisatie

structureel nadeel 2023 € 10.000

structureel nadeel vanaf 2024 € 5.300

Zie de toelichting in paragraaf 5.3 Verbonden partijen.

Opleidingsbudget personeel

In de begroting staat € 154.000 begroot voor opleidingskosten van ons personeel. Op 1 maart heeft het MT akkoord gegeven op de voorgenomen opleidingsplanning in de organisatie. Het totale benodigde budget in deze planning is € 230.000. De reden om de planning toch te honoreren is tweeledig. Enerzijds is de ervaring dat door het jaar heen toch vragen kunnen komen te vervallen of mogelijk in tijd schuiven vanwege andere prioriteiten. Daarnaast moeten we als werkgever, zeker in de huidige arbeidsmarkt en toenemende complexiteit van vraagstukken, voldoende blijven investeren in ons personeel. Het wordt ook steeds moeilijker om personeel te vinden dat alle expertise in huis heeft voor een bepaalde functie, waardoor aanvullende opleiding noodzakelijk is om functies ingevuld te krijgen. De realisatie van het budget wordt gemonitord.

De daadwerkelijk geprognostiseerde realisatie zal, indien overschrijding aan de orde blijkt, in de 2^e Prorap opgenomen worden.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Rechtmatigheidsverantwoording/inhuur	-88.300	-	-	-
Bijstelling cao loonkosten personeel	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
GR MER Bedrijfsvoering BWN 2023-2 en 2024	-133.400	16.700	29.400	29.400
Verschillen < 25.000				
GR MER Bestuur en organisatie BWN 2023-2 en 2024	-10.000	-5.300	-5.300	-5.300
ICT onderhoud software	20.000	20.000	20.000	20.000
Wijkteam / overkopen inruil auto	-13.000	-	-	-
Overig	-35.800	-27.800	-27.800	-27.800
Budgettair neutraal				
Totaal generaal	-420.500	-156.400	-143.700	-143.700

5. Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de vastgestelde nota (februari 2021) Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2021-2024 is beschreven dat vanaf 2021 in de Proraps over de ontwikkeling van de risico's wordt gerapporteerd en welke impact dit heeft op de (incidentele en structurele) weerstandsratio.

We nemen daarbij de geïnventariseerde risico's en het weerstandsvermogen van de Programmabegroting 2023 als vertrekpunt en rapporteren vervolgens alleen over de wijzigingen ten opzichte van de beginsituatie. Voor de gehanteerde systematiek van classificatie van risico's wordt verwezen naar de Programmabegroting 2023.

Inventarisatie weerstandscapaciteit, inventarisatie risico's en weerstandsratio's

Voor wat betreft de actuele risico-inventarisatie wordt verwezen naar de jaarstukken 2022 paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing.

Indien de raad in juli 2023 de jaarstukken vaststelt inclusief de voorgestelde saldobestemming voor toevoeging aan de algemene reserve, dan zal de incidentele weerstandscapaciteit toenemen.

Dientengevolge zal dan ook de incidentele weerstandsratio toenemen.

In de 2^e Prorap 2023 zullen de weerstandsratio's geactualiseerd worden op basis van een actuele inventarisatie van de risico's en weerstandscapaciteit.

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Bluswatervoorziening 2023	kredietverlaging (incidenteel 2023) € 45.000 structureel voordeel kapitaallasten vanaf 2024 € 3.000
----------------------------------	--

In de begroting 2023 is jaarlijks een structureel bedrag geraamd voor bluswatervoorzieningen van € 45.000.

Elk jaar wordt een voorziening in een andere kern gerealiseerd. Voor 2023 staat de kern Stevensweert op de planning. De brandweer geeft aan dat er in de kern van Stevensweert geen extra voorzieningen nodig zijn t.a.v. de bluswatervoorziening. Het krediet van €45.000 kan daarom worden afgeraamd. Dit betekent een besparing in kapitaallasten van €3.000 per jaar vanaf 2024.

Verlichting Don Boscoplein Heel	kredietverhoging (incidenteel 2023) € 20.000 structureel nadeel kapitaallasten vanaf 2024 € 750
--	--

In het huidige beleidsplan OVL is een incidenteel budget opgenomen in 2019 voor de nieuwe verlichting op het Don Boscoplein. Hiervoor is een krediet opgenomen van totaal € 55.000 (bestaande uit masten € 27.000 + armaturen € 28.000).

Doordat de uitvoering meerdere malen verschoven is zijn deze werkzaamheden nog niet uitgevoerd. Er heeft eind vorig jaar een proefopstelling plaatsgevonden samen met de omwonenden. Momenteel is het project in de engineeringfase. Er wordt een ontwerp opgesteld met een bijbehorende kostenraming. De verwachting is dat de raming € 20.000 hoger zal uitvallen dan het geraamde bedrag in 2019. De extra kapitaallasten bedragen €750 per jaar vanaf 2024.

Krediet aanpassingen diverse gemeenschap accommodaties	kredietverlaging (incidenteel 2023) € 75.000 structureel voordeel kapitaallasten vanaf 2024 € 3.000
---	--

Van het krediet á € 400.000 wordt € 75.000 afgeraamd en ingezet om de ondersteuning beheer- en exploitatievraagstukken gemeenschapsaccommodaties af te dekken. Zie beleidsmatige toelichting 'Ondersteuning beheer- en exploitatievraagstukken gemeenschapsaccommodaties' in paragraaf 3.3 Sociaal Domein.

De kredietverlaging van € 75.000 betekent een besparing in de kapitaallasten van €3.000 per jaar vanaf 2024.

Aansluitingen Heerbaan naar terrein Daelzicht (reconstructie Heerbaan)

De aansluitingen op de Heerbaan naar het terrein van Daelzicht zijn afhankelijk van de bouwwerkzaamheden van Daelzicht. Naar verwachting start Daelzicht medio 2023 met de nieuwbouw Ligtenberg. De bouwwerkzaamheden worden in het 1^e kwartaal van 2025 afgerond. Dit betekent dat met de aanleg van de aansluitingen Heerbaan eind 2024-begin 2025 wordt gestart.

Blauwe Ader te Heel

Het project Blauwe Ader Fase 1 (Monseigneur Savelbergweg, Dorpstraat, Raadhuisplein en Rector Driessenstraat) in Heel heeft vertraging opgelopen.

We hebben geconstateerd dat er nog eens goed gekeken moet worden naar de technische voorbereiding van het project. Dit is van essentieel belang voor het succesvol realiseren van de Blauwe ader. Het gaat hier om een complex project en wij willen er zeker van zijn dat alles op de juiste manier wordt voorbereid en uitgevoerd. Hierdoor zal er wat meer tijd nodig zijn om dit in goede banen te leiden.

Ook zullen we nog eens kritisch kijken naar alle risico's en het projectbudget. We komen hierop terug bij de begroting 2024.

De uitvoering van het project Blauwe Ader Fase 1 wordt doorgeschoven naar 2024. De uitvoering van Fase 1 zal samen met Blauwe Ader Fase 2 gecombineerd worden uitgevoerd in 2024. Fase 2 staat voor 2023 in de voorbereiding en loopt geen vertraging op. De totale uitvoeringstermijn zal hierin ook niet veranderen. De bewoners en uw raad zijn middels een memo op de hoogte gebracht van de vertraging.

Waterbuffering Notenbeemd Thorn

**kredietverlaging € 200.000
kapitaallasten budgettair neutraal**

Vanuit het GRP is er een verbeteringsmaatregel opgenomen voor het maken van een waterbuffering op de Notenbeemd in Thorn. Hiervoor is € 292.000 beschikbaar gesteld.

Tijdens de voorbereidingen is geconstateerd dat het realiseren van de waterbuffering niet verantwoord is.

De hoge waterstand maakt het onmogelijk om de werkzaamheden in een droge bouwput uit te kunnen voeren of (met een bouwkuip van stalen damwanden) zijn de kosten buiten proporties duur dat het niet opweegt tegen de te nemen maatregelen.

We zijn de voorbereidingen, werkzaamheden dan ook gestopt.

Uit de overstortregistratie die enkele jaren geleden verbeterd is, blijkt dat dit rioolstelsel beter functioneert dan voorheen aangenomen.

Voor 2027 zullen we een aanvullende maatregel nemen in dit rioolstelsel waarmee we ook hier voldoen aan de KRW doelstelling.

Begin 2023 was er nog een budget van € 277.800 beschikbaar.

We hebben nog een opdracht voor het leveren van de "waterbak" van € 49.000. De materialen die hier "overblijven" kunnen we gebruiken voor het maken van een waterbuffering in Panheel of in Wesseem, die beide ontstaan in het JIP/MIP. Verder zijn er nog onderzoeken en werkzaamheden uitgevoerd.

Voorgesteld wordt om in deze Prorap reeds € 200.000 af te ramen van het rioleringskrediet Notenbeemd en de vrijval van jaarlijkse kapitaallasten van € 8.900 in te zetten ter dekking (van een gedeelte) van het tekort op het rioleringskrediet reconstructie Oude kern Stevensweert fase 2.

Zie ook raadsvoorstel D/23/100033.

Omzetten voorbereidingskrediet reconstructie

krediet € 73.300

Wal naar Akkerwal Thorn

kapitaallasten budgettair neutraal

Voor de begroting 2024 zal er een verschuiving in het JIP/MIP plaatsvinden.

De uitvoering van de reconstructie Akkerwal Thorn zal in 2024 plaatsvinden en de reconstructie van Wal Thorn zal naar achteren schuiven. De voorbereidingskosten van Wal van € 73.300 worden nu ingezet voor de voorbereiding van de Akkerwal.

Reconstructie Maasstraat e.o. Linne

kredietverhoging (incidenteel 2023) € 200.000
structureel nadeel vanaf 2024:
t.l.v. exploitatie € 3.300
t.l.v. GRP € 4.400

Het project Maasstraat e.o. in Linne betreft de reconstructie van de straten Maasstraat, Kloosterstraat, Bergstraat en Schoorweg in Linne. Naar verwachting wordt in september 2023 gestart met de werkzaamheden.

Tijdens de voorbereiding van de definitieve projectopdracht is gebleken dat het project aanzienlijk moest worden gewijzigd. Nadere inspectie van de riolering heeft geleerd dat een (gedeeltelijke) vervanging van het riool noodzakelijk is. Daarnaast is er sprake van sterk stijgende prijzen door schaarste van grondstoffen, aanhoudende druk op de arbeidsmarkt en toenemende energie- en transportkosten. Door voornoemde zaken is er een verwacht tekort van €200.000. De raad is middels een RIB nr D/23/092912 al geïnformeerd over de te verwachten tekorten. De kredieten worden met €200.000 verhoogd waarvan 50 % wordt toegerekend aan wegen (€ 100.000) en 50% aan riolering (€ 100.000). Extra kapitaallasten wegen bedragen €3.300 per jaar vanaf 2024 ten laste van de exploitatie. Extra kapitaallasten riolering bedragen €4.400 per jaar vanaf 2024 ten laste van het GRP (budgettair neutraal). Daarnaast wordt de subsidiebijdrage van het Rijk (impulsregeling klimaatadaptatie) van €66.700 budgettair neutraal weggezet op het rioleringskrediet.

Reconstructie Oude kern Stevensweert Fase 1

kredietverhoging (incidenteel 2023) € 795.000
structureel nadeel vanaf 2024:
t.l.v. exploitatie € 15.900
t.l.v. GRP € 14.100

Het project Oude kern Stevensweert Fase 1 nadert zijn einde, de verwachting is dat we eind mei gereed zijn met de werkzaamheden.

We zien momenteel (nu de cijfers duidelijk en concreet worden) een tekort ontstaan. De raad is middels een RIB nr D/23/099115 al geïnformeerd over de tekorten.

Zowel in de 1e en 2e Prorap 2022 als in de risicoparagraaf programmabegroting 2023 is beschreven dat er sprake is van sterk stijgende prijzen door schaarste van grondstoffen, aanhoudende druk op de arbeidsmarkt en toenemende energie- en transportkosten. Gedeeltelijk heeft dit, daar waar mogelijk en inzichtelijk was, geleid tot bijstelling van budgetten. In het geval van krediet/project reconstructie Stevensweert Fase 1 heeft deze bijstelling niet plaatsgevonden, omdat er sprake was van een lopend krediet.

Tijdens de uitvoering van fase 1 is gebleken dat er naast de hierboven genoemde zaken ook een aantal onvoorziene componenten (meerwerk) aan de orde zijn die tot ontoereikend krediet hebben geleid.

Het oorspronkelijke totaalkrediet van fase 1 bedraagt € 3.450.000. Voor fase 1 is er een tekort van € 795.000.

Het wegenkrediet wordt verhoogd met € 477.000 (60%). Extra kapitaallasten (afschrijving) bedragen hierdoor € 15.900 per jaar vanaf 2024 ten laste van de exploitatie.

Rioleringskrediet wordt verhoogd met € 318.000 (40%). Extra kapitaallasten (afschrijving en rente 3%) bedragen hierdoor € 14.100 per jaar vanaf 2024 ten laste van het GRP (budgettair neutraal).

Herstelwerkzaamheden kunstgras VV Linne

incidenteel nadeel 2023 € 18.600

Kunstgrassportvelden dienen vanaf 8 jaar na aanleg te worden gekeurd op de gebruiksnorm van NOC*NSF. Deze keuring moet vervolgens iedere 2 jaar worden herhaald.

De kunstgrasvelden van VV Linne zijn in het begin van 2023 gekeurd op de bovengenoemde gebruiksnorm. Hierbij is geconstateerd dat in beide strafschoopgebieden van veld 1, vezels ontbreken en hierdoor niet voldoet aan de gestelde uniformiteit.

Om de velden te laten voldoen aan de gebruiksnorm, zijn herstelwerkzaamheden noodzakelijk. Door deze herstelwerkzaamheden wordt competitievoetbal tot minimaal 2025 gewaarborgd. De kosten voor deze herstelwerkzaamheden bedragen € 22.500 incl. BTW. De BTW compensatie middels de SPUK-regeling bedraagt € 3.900. In totaal bedraagt het nadeel € 18.600 ten laste van de exploitatie.

Door het uitvoeren van deze herstelwerkzaamheden kan de renovatie van de sportvelden worden uitgesteld van 2024 naar minimaal 2025. Bij correct gebruik, degelijk onderhoud en een gelijke speelintensiteit bestaat er een mogelijkheid dat de renovatie naar 2027 kan worden doorgeschoven. Dit is afhankelijk van de toestand van de kunstgrasvelden bij de keuring in 2025.

Kosten Energie

In de 1e Prorap 2022 hebben we € 390.000 structureel bijgeraamd. In de begroting 2023 is nogmaals incidenteel voor 2023 en 2024 € 420.000 bijgeraamd voor de stijgende energiekosten. De verwachting is dat deze bijgestelde budgetten toereikend zijn. In de jaarrekening 2022 is er zelfs sprake van een overschot. Wegens de onzekere markt in de energiekosten en de nog steeds verontrustende situatie in de wereld willen wij de budgetten van de energiekosten nog niet bijstellen. Wij zullen dit blijven monitoren en komen hier in de 2e Prorap of jaarrekening 2023 op terug als we zien dat de kosten stabiel worden.

5.3 Verbonden partijen

Algemeen

Besluitvorming over de begrotingswijzigingen en de begroting 2024 vindt plaats in de raadsvergadering van 30 mei 2023.

Vooruitlopend hierop zijn de financiële consequenties van deze wijzigingen verwerkt in de 1^e Prorap 2023. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren, waarbij deze pas meegenomen werden in de 2^e Prorap en de begroting (financiële foto) van het volgende jaar.

Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)

De begrotingswijzigingen over 2023 en 2024 zijn separaat via een raadsvoorstel behandeld in de raadsvergadering van 30 mei 2023. Inhoudelijk verwijzen wij hiervoor naar D/23/100872.

Servicecentrum MER

De begrotingswijzigingen over 2023 en 2024 zijn separaat via een raadsvoorstel behandeld in de raadsvergadering van 30 mei 2023. Inhoudelijk verwijzen wij hiervoor naar D/23/103163.

Omnibuzz

De begrotingswijzigingen over 2023 en 2024 zijn separaat via een raadsvoorstel behandeld in de raadsvergadering van 30 mei 2023. Inhoudelijk verwijzen wij hiervoor naar D/23/102831.

RD Maasland

De begrotingswijziging over 2024 is separaat via een raadsvoorstel behandeld in de raadsvergadering van 30 mei 2023. Inhoudelijk verwijzen wij hiervoor naar D/23/103065.

BSGW

De begrotingswijzigingen over 2023 en 2024 zijn separaat via een raadsvoorstel behandeld in de raadsvergadering van 30 mei 2023. Inhoudelijk verwijzen wij hiervoor naar D/23/101429.

Westrom

De begrotingswijziging over 2024 is separaat via een raadsvoorstel behandeld in de raadsvergadering van 30 mei 2023. Inhoudelijk verwijzen wij hiervoor naar D/23/104176.

5.4 Crisis Oekraïne

In de 1^e Prorap en 2^e Prorap 2022 zijn voor het jaar 2022 budgettair neutraal uitgaven en inkomsten geraamd voor de kosten en (rijks-)inkomsten die voortvloeien uit de opvang van ontheemden als gevolg van de oorlog in Oekraïne.

Omdat de oorlogssituatie ook in 2023 voortduurt, is er ook in 2023 weer sprake van uitgaven en inkomsten. De uitgaven tot en met april 2023 bedragen € 285.000 (m.n. bestaande uit vergoeding transitiekosten, huurkosten woningruimte, leefgeld, inrichtingskosten, energiekosten). Van het Rijk is in 2023 een voorschot voor transitiekosten ontvangen van afgerond € 105.000.

De uitgaven zullen door het Rijk worden vergoed op basis van (inmiddels naar beneden bijgestelde) normbedragen. De transitiekosten worden 1:1 vergoed.

Voorgesteld wordt om budgettair neutraal een bedrag van € 500.000 op te nemen als stelpost voor uitgaven en inkomsten.

6. Overzicht bij te stellen kredieten

Kredieten: 1e Prorap 2023		Bijstelling
Bij te stellen kredieten / wegen		€ 573.400
Bij te stellen kredieten / riolering		€ 421.600
Advies gemeenschapsaccommodaties		€ -75.000
Nieuwe verlichting Don Boscoplein Heel		€ 20.000
Bluswatervoorziening 2023		€ -45.000
Totaal		€ 895.000